

The book cover features a complex, layered illustration. On the left, a nude woman is depicted sitting inside a large, dark, cage-like structure. The background is a collage of various elements: a dark, gothic-style building with pointed spires, a large, circular, metallic object resembling a CD or a mirror, and a brick wall. The overall color palette is dominated by dark tones, with a prominent vertical yellow stripe running down the center. A large, circular yellow badge is superimposed over the center of the cover, containing the author's name and the title in white text.

SİBEL K. TÜRKER

*Meryem'in
Biricik
Hayatı*

2. BASKI

♥ can
roman

SİBEL K. TÜRKER
MERYEM'İN
BİRİCİK HAYATI

© 2012, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Doğan Kitap, 2008

Can Yayınları'nda 1. basım: 2012

2. basım: Aralık 2017, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Yıldız Matbaa Mücellit

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. Dalgıç İş Merkezi No: 3 Kat: 2

Topkapı-Zeytinburnu

Sertifika No: 33837

ISBN 978-975-07-3617-9

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750736179

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

SİBEL K. TÜRKER
MERYEM'İN
BİRİCİK HAYATI

ROMAN

♥can

Sibel K. Türker'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Hayatı Sevme Hastalığı, 2012

Kalp Yazan, 2012

Öykü Sersemi, 2012

Ağula, 2012

Meryem'in Biricik Hayatı, 2012

Şair Öldü, 2012

Aşk'ın Kalplerimizdeki Mutat Yolcuğu, 2014

Mecnun Kelebekler, 2015

Benim Bütün Günahlarım, 2017

SİBEL K. TÜRKER, 1968'de Ankara'da doğdu. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğrenim gördü. *Radikal İki*'de yazıları, *Hayalet Gemi* dergisinde öyküleri yayımlandı. Öykülerini *KalpYazan* (2003), *Öykü Sersemi* (2005, Yunus Nadi Öykü Ödülü), *Ağula* (2007, Haldun Taner Öykü Ödülü) ve *Aşk'ın Kalplerimizdeki Mutat Yolculuğu* (2014); romanlarını ise *Şair Öldü* (2006), *Meryem'in Biricik Hayatı* (2008), *Benim Bütün Günahlarım* (2010) ve *Hayatı Sevme Hastalığı* (2012, Yunus Nadi Roman Ödülü; Duygu Asena Roman Ödülü; Tepeyran Roman Ödülü) başlıkları altında kitaplaştırdı. *Şair Öldü* romanı, TEDA projesi kapsamında Almanca, Romence, Bulgarca, Arnavutça ve Arapçaya çevrildi.

Hafız üç gün üç gece Kuran okudu. Yıkık evin ortasında, bir eski minderin üstüne dizlerini kırarak, geleni gideni görmeden, kendini unutarak okudu. Takkesi eskimişti, kendisi yaşlanmıştı, çorapları yıllanmıştı. Pantolonunun dizleri parçalanmıştı. Su ve tuz koymuşlardı önüne, Hafız görmemiş, nefesini üflememişti. Suyla tuzu değiştirmiş, iki saatte bir yenisini getirmişlerdi. Kadınlar, erkekler okunmuş sudan içmiş, çocukların ağzına bir çimdik tuz çalınmıştı. Hafız okudukça her şeyi unuttu. Çişini, susuzluktan çatlayan dilini, cazır cuzur yanan bademciklerini ve akortsuz ses tellerini unuttu. Kendi sesini duymaz oluncaya kadar okudu. Ağlayan çocukları, hıçkıran kadınları, Allah, diye bağııp ona uyarı göndermeye çalışan erkekleri duymaz oluncaya kadar okudu. Lahmacunlarla yanık yanık kokan helva ölülerin canına değmiş miydi, bilmeden okudu. Bu sırada ayılıp bayılanlar, battaniyelerin içine konup yıkık evden taşınanlar oldu. Yakıcı güneşin asfaltlarda hortlayarak ortalığı kavurduğu yaz akşamında sıcaaktan bunalarak gazetelerle yellenenler, uyuyanlar, dayanamayıp çatlayanlar, Allah'ın affına sığınarak küfredenler, ölülerini de, Kuran'ı da, Hafız'ı da bırakıp ardına bakmadan kaçanlar oldu.

Üç günün sonunda Hafız tir tir titremeye, ağlamaya,

sular gibi terlemeye başladı. Ahali ellerinde havlular, yedek fanila ve gömlekle bekliyor, kalabalık, bir an için azalıp sonra yeniden artarak büyüyordu. Hafız'ın güzel, içli sesinde şekillenen bu korkutucu, bu bitip tükenmez ahiret türküsü, kalabalığın insanlarını bilinmeyene, sırların ülkesine çekip götürüyor; şaşkın ve ürkmüş bir halde yayan kaldıkları bu yabancı ve karanlık diyardan ışığa, dünyaya, şehrin sokaklarına dönmeleri kolay olmuyordu. Dönenler, yolculuğunu tamamlamış uzay aracından inen maymunlar gibi bakıyorlardı etraflarına. Ortada bir zafer varsa bile onların değildi. Hafız'ın kapalı duran kirpikleri elektriğe tutulmuş gibi titreşiyor, sınıksız yumduğu gözlerinin akı arada belirip kayboluyordu. Titremeler arttığında gece çökmek üzereydi; başında yalnız iki kişi kalmıştı. Kalabalık en sonunda merakını dindirmiş, iyi kötü sevabını etmiş, ölüm sözlerinin peşinde savrulmaktan yorulup, pes edip hanelerine çekilmişti. Hafız kasılarak, haykırarak son ayetleri okudu ve menderin üzerine düşüp bayıldı.

Üç gün üç gece uyudu, uykusunda Kuran okudu. Başına sirkeli bezler koydular, odasında üzerlik otları yaktılar, vücudunu limonda pişmiş aspirinle ovdular ama fayda etmedi. Dördüncü günün sabahı gün ağarmadan Hafız döşekte zıncı diye kalktı oturdu. Nerede olduğunu ilkin anlamadı, eğilip yanında yatan karısının yüzüne baktı. Düşündü, düşündü, ne bir şey hatırladı ne de kim olduğunu bildi. Ta ki gün yükselip de odalarının kapısını açan dört yaşındaki oğlu Yusuf gelip yataklarına atlayana dek. Hafız oğlana sarılıp gülümsedi. "Ölüp de yeniden doğmak buymuş," dedi mırıldanarak. Babasını yıllardır görmemiş gibi hayretle bakan oğlanın tıraşlı başını kendine çekerek yeniden yastığına gömüldü.

Dün

Bibi Dar'ın kokusu bin kilometre yolu aşır burnuma dayandığında, kim bilir hangi günün gazetesinde şu haberi okuyordum:

En Yaşlı Hayvan 405 Yaşında

Bir İngiliz araştırma ekibinin okyanusun dibinde bulunduğu 405 yaşındaki deniztarağı dünyanın en yaşlı hayvanı olarak kayıtlara geçip öldü.

LONDRA – Bir İngiliz araştırma ekibi, okyanusun dibinde yaşayan 405 yaşında bir deniztarağı buldu. Tarihî Çin hanedanından esinlenerek “Ming” adı verilen deniztarağının uzun ömrünün, yaşlanmanın sırlarını açığa çıkarması umuluyor. Yaşıyla rekor kıran kabuklu, rekorun geçen yıl İzlanda'nın kuzeyinden çıkarılan eski sahibi olan midyeden 31 yıl daha yaşlı çıktı. Ancak uzun süren çalışmalar sonucu yaşı belirlenen Ming, maalesef bu süreçte hayatını yitirdi.

Her yıl 0,1 milimetre ekleniyor

Suyun sıcak, planktonun bol olduğu yaz aylarında büyüylen bu canlılar, kabuklarında her yıl 0,1 milimetre

kalınlığında katman oluşturuyor. Üstünde 405 katman sayılan Ming, 176 yaşındaki Galapagos kaplumbağası ve 130 yaşındaki yay kafalı köpekbalığına da fark attı. Şu an yaşayan dünyanın en yaşlı canlısıysa ABD'de 4844 yaşındaki bir çam ağacı.

Uzmanlar Ming'in, hem yaşlanma araştırmaları yapan biyologlar hem de küresel ısınma ve başka çevre bilimleriyle ilgilenenler için inanılmaz bir bilgi kaynağı olduğunu belirttiler.

Sıkıcı hayat uzun yaşatıyor olabilir!

Araştırma ekibinden Prof. Chris Richardson, yapısına bakıp deniz canlısının büyüdüğü çevreyi yeniden kurabileceklerini belirterek, "Bunlar küçük kayıt cihazları gibi, deniz tabanına oturup su sıcaklığı ve gıdayla ilgili sinyaller topluyor," diyor. Gerontolog Richard Faragher ise, insanların deniztarağının sadece tadını bildiklerine, ancak bu hayvanın yüzlerce yıl nasıl kas ve sinir sistemini koruduğunu öğrenmek gerektiğine dikkat çekiyor. Faragher'in tahminine göre bu canlının uzun yaşamının sırrı, sürdüğü sıkıcı ve sakin hayat olabilir!

O an haberin yanlış yazıldığını, çünkü tamamıyla yanlış bilgilere dayandığını, dünyanın en yaşlı hayvanının ancak ve ancak Bibi Dar olabileceğini düşündüm. Elimde olsa İngiliz bilimadamlarını karşıma alırdım, uyarırdım. "Beyler, yanlışınız var," derdim. Ve onlara anlatmaya başladım. Ben anlattıkça, soğuk İngiliz ruhu şaşkınlıktan önce erimeye, sonra akmaya başladılar. İngiliz ruhunun ılık suları içinde ıslanan ayaklarım sağ sol sağ nöbet değiştirirken, cezalı gibi neden tek ayak üstünde durduğuma şaşırarak İngiliz Yaşlılık Araştırmaları Vakfı başkanı olaya ciddi bir ödenek ayırmayı planlardı. Ve işaretparmağımı ılık İngiliz ruhunun yüzüne dikerek, kendimden

emin bir ifadeyle eklerdim: “Onun bu kadar uzun yaşamasının sırrı, sürdüğü sakın ve sıkıcı hayat olabilir!” Sonunda, “Nerede peki bu Bibiğ Dağ?” diye sormayı akıl ettiklerinde İngiliz bilimadamları, onlardan makul bir süre isterdim. Çünkü hakikate ulaşmak zaman alırdı. Çünkü hakikatin katmanları deniztarağı Ming’inkiler kadar kolay da sayılamazdı.

Bir an haberi veren gazeteyi arayıp yazı işlerinden bir meslektaşımınla görüşerek derdimi anlatmayı da düşündüm. Meslektaşım sesimi duyunca sevinmiş gibi yapar, nadiren yayımlanan –nadiren kelimesini üstüne basa basa söylerdi– yazı dizilerimi beğenerek izlediğini ifade eder, iyi bir gazeteci olarak öncelikle beni dinler, elindeki kalemle not kâğıtlarına iç içe kareler, 62’den tavşanlar, kocaman burunlar çizerken şunları sorardı bana: Kanıtlarım neydi? Bilimsel dayanağı var mıydı? Bibi Dar’ın –Hangi familyadandı? Hem bu ismi kim vermişti kuzum? Daha önce hiç böyle bir şey duymamıştı– bir fotoğrafı bulunur muydu? Bu canlının da çatlamaş topraklar gibi kalın, kabuklu bir derisi, dişsiz ağzında sağlam kalmış tek bir azısı ya da hiç olmazsa titreşen beyaz bıyıkları var mıydı? Ayrıca ölü deniztarağı Ming dünyanın en yaşlı hayvanı unvanını uluslararası arenada kazanmıştı. Bu durumda iddiam komik sayılırdı. Benim gibi (!) bir gazeteciden bunu beklemezdi doğrusu. Ben de çok iyi bilirdim ki, bunlar olmadan bir haber yazmak doğru olmazdı. Bir haber asla yaratılamazdı.

Susuyordum. Oysaki Bibi Dar’ın kokusu bin kilometreden gelip de burnuma dayanmıştı. Bunu kimselere kanıtlayamazdım, bu konuda konuşamazdım. Çünkü onu önce hayal etmişim. İnsanlar hayallere inanmazdı. Ming’in fotoğrafını görür görmez Bibi Dar’ı düşlemiştim. Deniz kokuyordu Bibi Dar. Denizin ta dibi kokuyordu. Yosunlu ve çürük kokusu burnumun ucunda hafif bir

rüzgâr gibi kımıldanıyordu. Dört dağın arasında bir yerde yaşadığını biliyordum onun. İki ayağının üzerinde duruyordu, kanatlı ve solungaçlıydı. Ateşten saklanıyordu, soğuktu. Gördüğüm her şeye benziyor, gördüğüm hiçbir şeye benzemiyordu. Kafam karışıyordu. Yoksa Bibi Dar'ı düşünmeme sebep olan şey, gazetede okuduğum bir başka haber miydi? Ming, ah Ming... Yaşlı, güzel ve ölü deniztarayı... Seni görmesem Bibi Dar var olmayacaktı. Bir de Meyrem... Ah o haberler. Tiksindiğim gazeteler. Habercinin İsrafil gibi sûrü üflediği vakit kıyamet kopmuştu... Meyrem'in solgun çocuk yüzünde sarımsı dişlerini göstererek gülümsediği o an deklanşöre basılmış, iki kolunda asık suratlı iki polisle; ki sonra ensesi hınçla bastırılarak araca bindirilecek, ucuz kot pantolonu, belini açıkta bırakan krem rengi o kazak, arkada toplanmış kumral saçlar. Meyrem ifade vermeye gidiyor. Evet, evet. Her şey onun gazetede ki fotoğrafını görmemle başladı. Bibi Dar yüzlerce yıldır dondurulmuş bir hücreyken, işte o an yeniden kokmaya, yaşamaya başladı...

Meryem'in suçu

“Bir yanlışlık olmuş işte,” dedi Meyrem, gülümsemeye çalışarak.

Bir ölünün gülümseyişi gibiydi incecik yüzünde açılmaya çalışılan şey. Bir taşlaşmanın ifadesiydi sanki. Geri dönülemezlik taşıyordu, bu nedenle çabuk söndü, ince yüz içine çekilerek donuklaştı. Sabit bakıyordu, gözleri mıh gibi suratıma çakılı. Kaçınacak bir şeyi yoktu. Ama yine de uçurum görmüş birinin edasını taşıyordu. Bu ne mi demek? Belki sonra açıklayabilirim. Ya da hiçbir zaman anlatamam bunu. Belki sadece korku demek istedim. Belki bulanıklık. Kalp çarpıntısı, yersizlik, baş dönmesi de demek istemiş olabilirim. Bunu cesaret olarak adlandırmak da mümkün. Şimdilik bilmiyorum. Ama bazı insanlarda sezersiniz bunu. Açıklayamazsınız, birine anlatmak için düpedüz Meyrem'i göstermek gerekir belki de.

Onu ilk gördüğümde, “Dürüst bir kadın bu,” demiştim içimden. “Kız,” diye düzeltmişim sonra. Şimdi karşısında otururken, içimden ilkin bunu diyerek ve sonra yine düzelterek ona bakıyordum. Yirmi iki yaşında, solgun ve çelimsiz bir kız. Aslında onu hep bir çocuk olarak görmek istiyordum. İncecik sesi annesini hiç çağırılmamış bir yalnız çocuk.

Neden dürüst buluyordum ki onu? Kaldı ki bunun ne önemi vardı? Çok şeye tanık olmuş insanlar dürüst müdür? Canlarını yakmayı neden severler ve en önemlisi neden avuçlarının içine silkerler sigaralarının külünü? Neden bacak bacak üstüne atarak oturmazlar ve neden sırtları hep diktir ve neden elleri dizlerinin üzerinde bırakılıp incecik parmakları bir çiçeğin taçyapraklarını işaret diliyle anlatmak ister gibi birbirinin içinden geçerek yurkayı doğru açılmıştır? Neden ağızları iştahsızdır, neden renkleri uçup gitmiştir? Ve neden uzun uzun susarlar?

“Bu seni rahatsız ediyor mu?” diye sordum epey sonra. Bu kez dalgınlığıma gülümsedi.

“Yoo,” dedi. Aslında hayır dese daha dürüst olacaktı. “Neden etsin ki? Adımı severim.”

“Ben de sevdim senin adını,” dedim, güldüm. Gerçeğin kıyısından geçmek gibiydi adı. Asıl olanın uzağına düşmek gibiydi.

“Bildik hikâye,” diye devam etti. “Y ile r yer değiştirmiş nüfusta. Babam da okuması yazması olmadığı için... Sonra okula başladığımda öğretmen sordu, mahkemede değiştirebilirsiniz, dedi. Ama babam üşengeç bir adamdı. Meyrem işte onun adı, deyiverdi. Ama ben Meyrem’i daha çok seviyorum.”

“Neden?”

“Daha değişik de ondan. Kimsede yok.”

“Ben öyle bir türkü hatırlıyor gibiyim: Kız Meyrem Meyrem...”

Biraz da gülsün, diye söylediğim şeyin onda hiçbir yankı uyandırmadığını boş boş bakan gözlerinden anlıyınca hemen ciddileşerek soruyorum:

“Kimler öyle der sana?”

“Küçük kardeşim Menderes der. Arkadaşlarımdan olanları der. Aslında ben her yeni tanıştığım kişiye Meyrem diye tanıtırım kendimi ama kimse tınmaz. Bil-

diklerini okurlar, ben de düzeltmem. Bir de Cihangir..”

Bunu ben yazmadım. Kendisi cümlenin sonuna üç nokta ekleyerek sustu. Noktaları onun ağzının içinden görebiliyordum. Bir başka cümleye bitişmeyeceklerini ve tırnak işaretiyle kapanacaklarını. Havaya karışmayacaklarını, yüzüme yanaşmayacaklarını. Çünkü tek nokta dişlerin arasından fırlar ve ağız yeni cümleleri ya da suskunlukları çiğner. Meyrem üç noktasını anaç bir tavırla dilinin altına soktu, sakladı. Gördüm.

Sonra ben de üç noktalı bir şey söylemek istedim.

“Ya?” diyemedim. Soru işareti yazgı gibi üzerindedir bu sözcüğün ve onu gitgide anlamsız kılar.

“Ve...” Meraklıdır, merakıma yenilmedim.

“Şey...” her şeyi imleyebilir ve karnı ağrıyan bir sözcüktür.

Ben de Meyrem’in dediğini yineledim:

“Cihangir..”

Sesimi ve söylediğim şeyi yadırgayarak, dilimin üzerinde gezinen sözcük nesnenin soğukluğunu kavrayarak.

Meyrem bir yabancıнын sesinde şekillenen şeyle hırpalanmış gibi pencereden dışarıya baktı. Gözlerini, bakışını ve ruhunu üzerimden aşırarak, odaya, kente, dünyaya ilişmeyerek baktı. Odanın, kentin ve dünyanın üzerine çıkmaya neden olan tek şey biliyordum. Şimdi üç noktayı rahatlıkla yazabilirdim...

Felaketler gecesi

O gece her şey olup bittiğinde, ben kentin hangi noktasındaydım ve ne yapıyordum bilmiyorum. Sonra da çok düşündüm, bulamadım. Gazetede olamazdım o saatte, ama evimde olmadığımı da adım gibi emindim. Aslında önemsiz bir meseleydi bu, ne var ki küçük felaketlere duyduğum ilgi ve hatta aşk, beni bunu hatırlamaya zorluyordu. Dört yanı aynalarla kaplı, daracık, yağ kokulu bir büfede sosisli sandviç yiyip ayran içiyor olabildim; ki bunu çok sık yapıyorum. Belki de bir alışveriş merkezindeki içi geçmiş insanlarla aynı vitrinlere aynı görmeyişle bakarak aynı istikamete doğru ilerliyor, yürüyen merdivenlerden iniyor, çıkıyordum. Çok ılık içindiydim o akşam. İşte bir tek bunu hatırlıyorum. Gözlerim yanıyordu ışıktan. Saatime bakıyordum sürekli ve, “Eve gitmem gerek,” diyordum kendi kendime. “Dinlenmem gerek.” Ama bir türlü gidemiyordum. Mıhlılanmış gibi öylece kalarak tepemde iri bir lale soğanı misali asılı duran kubbeye bakıyordum. Şeffaf kubbeden yıldızlar dökülüyordu sanki üzerime. Yaz göğü kubbeden yalnız benim üzerime yağıyordu. Ya da yanılıyorum, alışveriş merkezinin tavanlardan sarkan yıldızlı süsleriydi gözümü alan. Belki de açık havadaydım ve hep yukarıya bakıyordum. Neden hep yukarıya? Sanki o gün bir kayıp

ilanı görmüştüm. Bol tüylü, tostoparlak beyaz bir köpek mi kaybolmuştu? Hayır, elma yanaklı, badem gözlü sekiz yaşında bir oğlan. Yoksa ölüm ilanını mıydı? Şunun şunun şunun annesi ölmüştü de... Hayır hayır, kimse bir şeyini kaybetmemişti, ben kaybetmemiştim. Herkes iyiydi, ben iyiydim.

Sıcaktı, terlemiyordum. Çantamdan evimin anahtarlarını bulup elime alıyor, ağırlığını avucumda tartarak şingirdatıyor, sonra metal anahtarlığı yine çantamın içine atıyordum. Denize bakmıyordum, hayır. Deniz daha da sıcaktı, bunalıyordum.

Işık içindeydim. Bir minibüs olabilir mi? Terli erkek yüzleri hatırlıyorum. Başımı cama dayamışım. Hayır, sosisli sandviç yiyip ayran içmemişim; açım. Karnımın gurultusunu çantamla bastırıyorum. Yumruk yaptığım sağ elimde bozuk paralar var. Arkadan vermişler, şoföre iletmeyi unutuyorum. Şoför bir sigara yakıyor, ben de çantamda paketi bulup sigaramı yakıyorum. Nedense bunca yılın tiryakisi değilmişim gibi öksürüyorum. Şoför, “Bayanlar sigara içmemeli,” yazıyor dikiz aynasına bakışlarıyla. Bir nefes daha çekip sigarayı aralık camdan dışarıya fırlatıyorum. Minibüste hiç kadın yok. Adamların hepsi bana âşık oluyorlar, hepsinin yüzü yüzüme düşüyor. Başımı cama yaslamayı deniyorum ama aşk çok ısrarcı. Parasını şoföre iletmediğim adam çılgınca seviyor beni. Saçlarımı okşamasından anlıyorum. “Küçük hırsızım,” diye fısıldıyor kulağıma. Şoförün aşkı dikiz aynasının içinde hapsolüyor. Dışarı çıkarmak isterdim onu, şoförümü özgürleştirmek isterdim. Her yer ayna; açım. Camda beni seven erkeklerin yığılmış suretlerini görüyorum. Evli olanlar alyanslarını yutuyor. Biri öksürüyor, alyans boğazına kaçtı. Şoför parmaklarını gösteriyor bana. Yüzüksüz. Ben en çok onu seviyorum. Cehenneme kadar yolumuz var. Öksüren adam kollarımda morarak ölü-

yor. Ölürlen öpmek istiyor beni. Öbür dünyaya itirazımı götürüyor. Kimse inmiyor minibüsten, kimse binmiyor. Nereye gittiğimizi de bilmiyoruz, kimse bilmiyor.

Ben âşık değildim. Işık içindeydim. Çürük dişimi düşünüp üzülüyordum. Çektirdiğim çürük dişimi özlüyordum.

O akşam saat on otuzda bir ağaç altında üşüyordum. Öyle sıcaktı ki. Hayattan ve sıcaktan ağaçla korunuyordum. Ağaç üşütüyordu beni, ağaca kızıyordum. Bilmediğim bir şiir yakama yapışmıştı sanki. Ezberim yetmiyordu, çileden çıkıyordum. Ağacın dallarında felaketi görüyordum.

O akşam on otuzda neredeydim hatırlamıyorum.

Yanışlıklar uçurumu

Sonuna dek açık kapıdan gözleniyoruz. Ben bir çift gözün bu kadar ağır olduğunu bilmezdim. Sanırım Meyrem öğrenmiş. Belki de burası gözler evreni. Her şey onlardan ibaret. Şapkalı ve resmî giysili gözler, her an tetikte duran kıvrak kasların hareketleriyle açılıp kapanıyor. Uyku onlara hiç değmemiş ve hatırası kalmamış gibi uyanıklar. Kirpikler o kadar dik ki alnınız bir hedef tahtası gibi açıkta ve korkak. Biraz ötemizde duran siyah deriden makam koltuğunun bile gözleri var. Türk bayrağının ve sumen takımının da. Bizi izleyenler, bizi köşeye sıkıştıranlar, bizi gözlerin sonsuz hafızasına alanlar bu yükün anlamını biliyorlar.

Özgür olmayan dünyanın kendine has bir kokusu var. Bu koku sıkıştıktır ve birbirine dolaşmış gibi görünen gri koridorlarda toz ve kirden arındırılmış olarak durur. Ne çok yukarıda ne de aşağıdadır. Asılı kalarak saflığını korur. İçime çekiyorum kokuyu, yabancıları tanıdığından bana yanaşmak istemiyor önce. Öyle bir anaför yaratıyorum ki kaçamıyor, içimde soluğumla birleştirip benim kılmaya çalışıyorum. Melezleşmekten öğrenerek ciğerlerimde dolanıyor. Sonra kusar gibi geri veriyorum koridorlara doğru. Meyrem neden bu kadar derin soluklandığımı kestiremiyormuş gibi dikkatle bakıyor yüzü-

me. Sonra yargısını, yalnızlığının temennisiymiş gibi söylüyor:

“Senin de mi kapalı yer korkun var yoksa?”

Kapıdaki göz kendini savunurmuş gibi hafifçe öksürüyor.

Bütün soruların, sorgulamaların muhatabı Meyrem, bir yanıt beklerken tedirgin olarak kendi kendine konuşur gibi ekliyor:

“Bazen bütün dünyanın kapalı bir yer olduğunu düşününce hafifliyor, hatta geçiyor.”

Benim sonuna dek açık, mavi gezegenime, yürüdüğüm yollara, yolculuklarıma, kilometrelerime, otobüs, tren, uçak ve hatta gemilerime, topraklarıma, ülkelerime, kıtalarıma, nehir, göl, deniz ve okyanuslarıma, tepe, dağ, ova ve vadilerime, yenilik ve başkalık hislerime ayrıntılı ve değişmezliğin korkunç yazgısını işlermiş gibi sakince söylüyor. Harekete şüpheyle yaklaşmamı istiyor gibi. Çünkü onun hakkında verilecek hüküm yavaş yavaş işliyor ve Meyrem’in sonsuz hareketsizliğini öngörüyor.

Adından başlayan yanlışlıklar dizisinden söz açıyorum. Hatta o daha doğmadan önce bile başlamış olabilir her şey. O da düşünüyor mu yazgısının...

Meyrem, hiçbir yanlışlığın onu üzmeyeceğini söylüyor sözümü keserek kararlılıkla. Telafi edebilirmiş.

“Nasıl?” diye soruyorum, şaşkınlığım yüzümde kalmak istemeyerek aşağı kayıyor, müdürün gönderdiği çaylarımızı karıştırırken çay kaşığının bardağa vuruşlarında ağırbaşlılıkla çınıyor.

“Müdürlerin en büyük özelliği çaylarının hep güzel olması,” diyerek gülümsüyor. Dudaklarının ucu kırık yine. Gülümseyişi bende tedirginlik yaratıyor nedense. Bu duyguyla bir türlü baş edemediğimi fark ediyorum. Onunla ilk tanıştığımda cinayetinin solgunluğuyla irkilmiştim. Meyrem’in eski fotoğrafları andıran yıpranmış

renksizliği diğer üçüncü sayfa arkadaşlarının arasından sıyrılarak kurtuluyordu. Mesela bakıcısının altın bilezikleri için öldürdüğü yaşlı kadının fotoğrafı öylesine kanlı canlıydı ki öldüğüne inanamıyordu insan. Al yanaklı, benli bakıcının yüzü ise altınların sarı turuncu neşesine sahipti. Karısının paralarını âşığıyla birlikte yiyerek cesedini ormana bıraktığı benzinlik sahibi işadamı yeşile kesmişti. Âşıklar kesinlikle tozpembeydi. ÖSS sınavına sevgilisi adına peruk takarak giren genç yakalanmış, suçunu morararak itiraf etmişti. Meyrem'se güzelim sayfanın tam ortasında öldürmenin metal tınısıyla hafifçe ışıldıyor ama renklenmiyordu. Gülümsüyor ve pişman olmuyordu. Hiç şaşırmamıştı. Sakınmıyor, saklamıyor, oyalamıyordu. Tek sıkımlık tabanca gibiydi Meyrem. İlk ve son. Bu ise onu hepten masum kılıyordu işte. Bir süre, bilmediğim, acı veren kırmızı bir töz olarak hayal ettiğim Meyrem ona yaklaştıkça hep eskimiş bir beyaza ke-siyordu. Fena halde yanılıyordum. Gülümsemesi de so-yut tabloların donukluğunu taşıyordu. O tablolarda hiç-bir nesne kendisi olarak çizildiği şey değildir. Nesne ken-disine karşı korunmuştur sanki. Tanımlamakta zorlanı-yorum, ama şöyle diyeyim: Bu bir elmadır, diyemeyece-ğiniz kavramsal bir açmazda düğümlenir her şey. Bildiği-niz şeyler yabancılığın gizemiyle taçlanmıştır. Evet, Meyrem de öyleydi işte. Belirsizliklerin içinde dolanarak bilgisizliğinizi büyütüyordu. Sonsuz, keskin, kaçınılmaz ışık onu yakalıyor ama ağartamıyordu. Üzgün bir sarılık elmacikkemiklerinde geziniyordu. Meyrem eskimekte karar kılıyordu. Yolu gerisingeriye yürüyen bir yolcu gi-bi. Onu ağlamaklı ve mavi görmek istiyordum belki de. Yazı dizilerine suçlar ve pişmanlıklar yakışırđı. Sonra utansın pembeleşsin, diye bekliyordum. Meyrem'den bütün renkleri, hatta korkunç siyahı bekliyordum. Ama o solmakta diretliyordu. Yazı dizisinin rengi açıldıkça açı-

lıyordu. Bunu istemiyordum. Sonsuz bir klişeye ihtiyacım vardı. Bir yazgı oyuncusu olarak sunmak istediğim somut Meyrem'e ihtiyacım vardı. Teypteki kaset döndükçe sessiz bir sesi kaydetmenin hafifliğiyle kahroluyordum. Gerçek bir anda var oluyor, sonra uçuşup dağılıyordu. Gözlerimizin önünde bir düş kadar müphem kalan Meyrem'in dansı başlıyor, onu hayal etmemize izin veriyor, sonra düşlerin kurnazlığıyla dönüşerek gerçekliğini ilan ediyordu. Meyrem bir kadından bir genç kıza doğru evriliyordu.

Düşüncelerimden aralık bulup kendimi atarak, "Nasılsı?" diyorum yine. Vakit azaldı demek için saatimi gösteriyorum. Küçümsediğini belli ederek, "Benim çok fazla zamanım var," diyor. Gençliğine fazlasıyla güvendiğini neden düşünemedim?

"Onu diriltmek senin için de mümkün değil ama," diyorum birden canını yakmak isteyerek.

"Sizin anlamadığınız pek çok şey var bence," diyor rahatlıkla. Bir an sonra, anlamak için yanıp tutuşan bana haksızlık ettiğini düşünmüş olacak ki, "Bizim aile böyledir, hatta bizim mahalle," diye açıklıyor. "Gamsız olduğumuz sanılır ama..." Yine gülümsüyor saçını kulak arkasına sıkıştırırken. "Çok fazla vaktimiz olduğunu söyledim ya, rahatlığımız ondan."

İşte, böylece Meyrem'in yanlışlıklar uçurumundan içeri düşüyorum.

"Bir rüyadan mı söz ediyorsun Meyrem?" diye soruyorum. "Yoksa kâbusundan mı?"

"Olan bu," diyor çayından son yudumu alıp bardağı sehpaye bırakırken. "Ne olduğunu bilmiyorum ama her şeyi hatırlıyorum. Yıkandıkça küçülen gömlek gibiyim."

"Ne demek bu Meyrem?" diye soruyorum. "Anlamadığım şeyler olduğu kesin."

"Ne bileyim?" diyor içini çekerek. "Çok uzun yaşa-

dım ama hiç yaşlanmadan ölüyorum ben sanki. Oysa çok şey hatırlıyorum.”

Ona buradaki herkesin yaşlandığını söylemek istiyorum. Hatta ben de şimdiden kapıdan girdiğim andakinden daha yaşlıyım. O nasıl gençleşebilir ki?

Vaktin dolduğu bildiriliyor. Kalkmak istemiyorum. Meyrem buz gibi parmaklarını elime geçiriyor. Sıcaklığımdan çalan Meyrem hafiften kırmızıya dönüşürken tuhaf bir sevinç duyuyorum. “Dünyaya bin kez daha gelsem de öldürecektim onu,” diye fısıldıyor gözden saklanmaya çalışarak. Sözlerinden ağzı kanayacak. Aptalca bir hareketle çantamda kâğıt mendil arıyorum. Başıma vurulmuş gibi son sözler:

“Bu daha dördüncü ama. Bin kez de olsa...”

Bir ölüünün gülümseyişi gibiydi incecik yüzünde açılmaya çalışılan şey. Bir taşlaşmanın ifadesiydi sanki. Geri dönülmezlik taşıyordu, bu nedenle çabuk söndü, ince yüz içine çekilerek donuklaştı. Sabit bakıyordu, gözleri mış gibi suratıma çakılı. Kaçınacak bir şey yoktu. Ama yine de uçurum görmüş birinin edasını taşıyordu. Bu ne mi demek? Belki sonra açıklayabilirim.

Meryem'in Biricik Hayatı, dünyaya defalarca gelmiş ama hep aynı kaderi yaşamış kadınların hikâyesi. Meryem, Meriy En, Miriam ve onların varlığına kâğıt üzerinde şahit olan gazeteci Ela...

Hikâyesi yazılmayarak cezalandırılacak olan var mı aralarında?

“Romana asıl gücünü veren dil yapısı. Hayatı ve yazıyı edebiyatın imkânlarıyla sorgulayan *Meryem'in Biricik Hayatı*, parçalı kurgusuna rağmen, yakaladığı dille etkileyici ve güzel bir anlatı. (...) Sibel K. Türker'in, roman kahramanı yazar Ela'nın ve biz okuyucuların ortak tek bir anlamda buluşamayacağımız, herkesin kendi anlam dünyasından taşıyacağı yorumlarla bütünlenecek bir metin.”

Ömer Türkeş

Kapak resmi: Harue Koga

canayinlari.com twitter.com/canyayinlari facebook.com/canyayinevi

ISBN: 978-975-07-3617-9

9 789750 736179